

SÄÄTIÖLAIN TARKOITTAMA

TOIMINTAKERTOMUS 2025

Instrumentariumin tiedesäätiö sr

KANSAKOULUKUJA 3B,
00100 HELSINKI

MARKKU LÄMSÄ, ASIAMIES
HALLITUKSEN HYVÄKSYMÄ
17.3.2026

SISÄLTÖ

Sisältö	2
Yleistä.....	3
Hallinto	3
Apurahat	4
Viestintä.....	5
Lahjoitukset.....	6
Rahastot.....	6
Säätiön varojen hoito ja tuotto	6
Riskienhallinta ja toimintaperiaatteet.....	6
Tilintarkastus.....	7
Lähipiiritapahtumat.....	7
Katsaus vuoteen 2026.....	8
Toimintakertomuksen hyväksyminen	9

TOIMINTAKERTOMUS 2025

INSTRUMENTARIUMIN TIEDESÄÄTIÖ SR

YLEISTÄ

Instrumentariumin tiedesäätiö perustettiin vuonna 1970. Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea maamme lääketieteen sekä teknisten ja luonnontieteiden laitteisiin ja menetelmiin liittyvää tutkimustyötä sekä näiden alojen taloustieteellistä tutkimusta. Säätiö voi tukea myös muuta korkeatasoista lääketieteellistä, luonnontieteellistä ja teknologista perustutkimusta, joka edistää säätiön tarkoitusta.

Vuonna 2025 suomalaiset säätiöt jatkoivat merkittävää rooliaan tieteessä, taiteessa ja kansalaistoiminnassa. Jäsensäätiöt tukivat yhteensä lähes 600 miljoonalla eurolla eri hankkeita. Lääketiede ja terveystieteet saivat suurimman osan rahoituksesta. Säätiöt edistivät kansainvälistymistä post-doc-apurahojen avulla ja toimivat vakaana ja pitkäjänteisenä rahoittajana haastavassa talousympäristössä.

Instrumentariumin Tiedesäätiö jatkoi työskentelyä tavoitteena edistää yhteiskunnallista kehitystä ja ihmisten hyvinvointia. Säätiön keskeinen toimintamuoto on vuosittain järjestettävät apurahahaut. Vuoden 2025 apurahahakuun hallitus varasi 1,5 miljoonaa euroa, ja haku toteutettiin suunnitellusti.

HALLINTO

Säätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja ja 11 jäsentä. Hallitus valvoo säätiön etua ja alkuperäisen tarkoituksen toteutumista. Se vahvistaa tilinpäätöksen, päättää seuraavan vuoden talousarviosta, sijoituspolitiikasta ja apurahojen jakotavasta.

Hallitukseen kokoonpano 22.5.2025 alkaen:

- Dosentti Petri Bono, puheenjohtaja
- Professori Johanna Ivaska, varapuheenjohtaja
- DI Saara Hassinen
- Professori Anniina Färkkilä
- FM Matthew Iles

- Professori Kai Kaarniranta
- Professori Olli Kallioniemi
- Professori Teemu Malmi
- Professori Niku Oksala
- Professori Hanna Renvall
- Professori Juha Sinisalo
- Professori Simo Särkkä

Hallitus kokoontui viisi kertaa. Hallituksen päätösten toteutumisesta ja juoksevien asioiden hoidosta vastaa asiamies FT Markku Lämsä.

Hallitus nimittää talousvaliokunnan sijoitustoiminnan suunnitteluun hallituksen asettaman sijoituspolitiikan mukaisesti. Valiokuntaan kuuluivat Petri Bono (puheenjohtaja), Matthew Iles, Jaakko Karvonen (menehtyi kesken toimikautensa 1.4.2025), Teemu Malmi, Markku Mäkijärvi, Vesa Puttonen, Olli Riikkala, Seppo Ylä-Herttuala ja asiamies Markku Lämsä. Talousvaliokunta kokoontui kaksi kertaa.

Säätiön taloushallinnosta on vastannut Aallon Group Oyj. Säätiöllä on käytössä sähköinen Maestro NG taloushallinto-ohjelmisto. IT-ratkaisuista vastaa Bitmore Oy. Säätiön toimisto sijaitsee osoitteessa Kansakoulukuja 3 B, Helsinki.

APURAHAT

Säätiö jakaa apurahoja vuosittain ja on 1970–2025 jakanut 1 373 tutkijalle tai tutkimusryhmälle yli 21,8 miljoonaa euroa. Säätiön apurahoja myönnetään seuraaviin tarkoituksiin.

1. Instrufoundation Fellow -apurahat on tarkoitettu vastikään ulkomailta Suomeen palaaville itsenäistyville tutkijoille oman tutkimusryhmän perustamiseen tai olemassa olevan tutkimusryhmän vahvistamiseen.
2. Post-doc -apurahat tukevat äskettäin väitelleiden tohtorien tieteellistä urakehitystä enintään kahden vuoden ulkomailla tapahtuvaa tutkimustyötä varten. Apurahaa voivat hakea myös ulkomailta Suomeen tulevat post-doc-tutkijat.
3. Väitöskirja-apurahat on tarkoitettu päätoimiseen väitöskirjatyöhön Suomessa. Apuraha myönnetään yhden vuoden kerrallaan.

4. Silmu-apurahat on tarkoitettu tutkijainnovaattoreille ja tiedeyrittäjille, jotka toteuttavat projekteja uuden liiketoiminnan kehittämiseksi. Edellytyksenä on, että yritys on perustettu enintään noin kaksi vuotta sitten.

Kaikki hakemukset käsitellään Datalink Oy:n sähköisessä hakemuspalvelussa. Arvioitsijoiden tunnistautumisen tapahtuu verkkopankkitunnuksilla. Arviointipalkkio on 105 €/tunti.

Vuoden 2025 apurahat

Hakemuksia jätettiin 423 ja haettu summa oli 15 milj. €. Säätiö myönsi apurahoja 34 tutkijalle tai tutkijaryhmälle yhteensä 1,5 milj. €. Julkistamistilaisuus pidettiin 12.2. Astoria-salissa Helsingissä. Täydellinen lista apurahan saajista on nähtävissä säätiön verkkosivuilla.

Apuraha	Lukumäärä	Myönnetty summa (€)
Instrufoundation Fellow	2	300 000
Post-doc Suomi	6	425 000
Post-doc ulkomailla	7	312 000
Silmu	2	100 000
Väitöskirja	17	363 000
Yhteensä	34	1 500 000

Hakemusten määrä ja haettu summa:

Tutkimusala	Hakemuksia	Haettu summa (€)
Lääketiede	197	6 662 387
Luonnontiede	157	5 981 940
Tekniikka	59	2 037 488
Taloustiede	10	259 719
Yhteensä	423	14 941 534

VIESTINTÄ

Säätiö ylläpitää verkkosivuja (www.instrufoundation.fi) sekä LinkedIn- ja YouTube-tilejä. Viestinnästä vastaa asiamies yhteistyössä hallituksen ja asiantuntijoiden kanssa.

LAHJOITUKSET

Professori Karvonen huomioi testamentissaan tiedesäätiötä 120 000 euron osakelahjoituksella. Lahjoitus on liitetty osaksi Karvosen nimikkorahastoa.

RAHASTOT

1. Jaakko Karvosen rahasto
2. Anja ja Matti Koskenojan rahasto (leukemian ja verisyöpien tutkimus).

SÄÄTIÖN VAROJEN HOITO JA TUOTTO

Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvata säätiön pitkän aikavälin toiminta ja mahdollistaa vuosittainen rahoitus. Säätiön omaisuudenhoidosta vastasi Nordea varainhoitosopimuksessa rajatun harkintavallan puitteissa. Säätiön varainhoidon yhteyshenkilö on Manu Rimpelä.

- Markkina-arvo 31.12.2025: 68,3 milj. € (osakkeet 63,9 milj. €, korkosijoitukset 4,1 milj. €, käteinen 0,3 milj. €)
- Kirjanpitoarvo: 69,8 milj. €
- Omistus: Fastighetsaktiebolaget Domus Litonii Kiinteistöosakeyhtiö Oy (10,9 milj. €, vuokrattu Marimekko Oyj:lle ja Kalevala Koru Oy:lle)
- Tuotto 2025: 8,48 milj. €

Salkun vastuullisuusluokitus on AA. Sijoitusten riskejä hallitaan hajauttamalla omaisuus eri omaisuusluokkiin, maantieteellisesti ja instrumenteittain. Hallitus ja asiamies seuraavat sijoituksia säännöllisesti.

RISKIENHALLINTA JA TOIMINTAPERIAATTEET

Hallitus vastaa säätiön riskienhallintapolitiikasta ja sen toteutumisesta. Asiamies vastaa käytännön toteutuksesta hallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

Säätiö tunnistaa sijoituksiin liittyvät keskeiset riskit, kuten pääomamarkkinariskin, osakkeiden arvovaihtelun, korko- ja luottoriskit sekä valuuttariskit. Riskiä hallitaan hajauttamalla sijoitukset maantieteellisesti, toimialoittain, kohteittain ja instrumenteittain. Sijoitusten seuranta tehdään kuukausittain markkina-arvojen ja tuottojen kehityksen tarkastelulla. Hallitus ja talousvaliokunta tapaavat säännöllisesti ulkopuolisen varainhoitajan ja asiamies tapaa sijoituspalveluiden tarjoajia tarpeen mukaan.

Osa toiminnasta on ulkoistettu kustannustehokkuuden ja laadun varmistamiseksi. Vastuuvakuutus kattaa hallituksen ja toimihenkilöiden toiminnasta johtuvat taloudelliset ja oikeudelliset riskit.

TILINTARKASTUS

Säätiön tilintarkastusyhteisönä toimi BDO Oy. Säätiön päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Lauri Roti.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Säätiölaki (487/2015) edellyttää, että säätiöt raportoivat toimintakertomuksessaan mahdollisista lähipiirin kanssa tehdyistä taloudellisista toimista. Säätiölain mukaisen lähipiirin määritelmä on laaja. Instrumentariumin tiedesäätiön osalta lähipiiriin kuuluvat: 1) hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat, 2) kohdassa yksi mainittujen henkilöiden perheenjäsenet (avio- ja avopuoliso, oma ja puolison lapsi ja tämän jälkeläiset sekä oma ja puolison vanhempi, isovanhempi ja tämän vanhempi), 3) kohdissa 1 ja 2 mainittujen henkilöiden muut lähisukulaiset (sisarus, sisar- ja velipuoli sekä heidän avio- ja avopuoliso, lapsi, lapsen jälkeläinen, vanhempi ja isovanhempi) ja 4) kohdissa 1-3 mainittujen ihmisten tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö.

Instrumentariumin tiedesäätiö edellyttää säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan suositusten mukaan, että myös apurahan hakija ilmoittaa kuuluuko hän säätiön lähipiiriin. Säätiön lähipiiriin kuuluville voidaan myöntää apurahoja samoin periaattein kuin muillekin apurahanhakijoille.

Lähipiiritapahtumia ja esteellisyyksiä seurataan ja valvotaan oma-aloitteisella ilmoittamisvelvollisuudella. Instrumentariumin tiedesäätiön perustajana ollut yhtiö on sulautunut toiseen yhtiöön, on perustajana ollut yhtiö purkautunut eikä tiedesäätiön

lähipiiriin kuuluvaa perustajaa enää ole. Säätiö ei tunnista muita kuin alla raportoitavat tavanomaiset lähipiiritapahtumat:

- 1) hallituksen jäsenille ja talousvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot (yhteensä 11 850,00 euroa),
- 2) tilintarkastajille maksetaan palkkio laskun mukaan (yhteensä 6 526,00 euroa),
- 3) apurahahakemusten arvioijille maksetaan hallituksen päättämä palkkio arviointityöstä (yhteensä 59 942,50 euroa),
- 4) asiamies saa työsopimuksen mukaisen palkan, työsuhde-etuna puhelinedun sekä 200 euron kuukausittaisen palkkion Domus Litonii Kiinteistöosaakeyhtiön hallitusjäsenyydestä.

KATSAUS VUOTEEN 2026

Instrumentariumin Tiedesäätiö seuraa kansainvälisen ja kotimaisen talouden kehitystä ja varautuu vuoteen 2026. Säätiölle vuosi tarjoaa uusia mahdollisuuksia tukea lääketieteellistä huippututkimusta ja innovaatioita. Säätiön rooli merkittävänä rahoittajana korostuu erityisesti nuorten tutkijoiden tukemisessa sekä uusien tutkimusalueiden kehittämisessä.

Säätiön tavoitteena on toteuttaa onnistunut ja sujuva apurahakierros. Arvioitsijapoolia laajennetaan uusilla asiantuntijoilla, jotta voidaan vahvistaa myös nousevien tutkimusaiheiden laadukasta arviointia. Hakuilmoitus vuoden 2027 apurahojen julistamisesta haettavaksi julkaistaan Instrumentariumin Tiedesäätiön verkkosivuilla sekä Tiedejatutkimus.fi-verkkopalvelussa. Säätiön hallitus päättää apurahojen myöntämisestä tammikuussa 2027.

Hallitus kokoontuu vähintään neljä kertaa vuoden aikana. Hallituksen vuosikokous järjestetään toukokuussa, jolloin linjataan apurahahakua ja varainhoitoa sekä keskustellaan säätiön ajankohtaisista asioista. Talousvaliokunta kokoontuu kaksi kertaa.

Sijoituspolitiikka noudattaa varovaista mutta tuottohakuisuutta korostavaa linjaa, ja liikehuoneistojen vuokratulot tukevat kassavirtaa. Lisäksi säätiö jatkaa tunnettavuuden kasvattamista ja prosessien kehittämistä yhteistyössä hallituksen ja palveluntarjoajien kanssa.

TOIMINTAKERTOMUKSEN HYVÄKSYMINEN

Säätiön hallitus on hyväksynyt tämän toimintakertomuksen kokouksessaan 17.3.2026, Helsingissä.

Dosentti Petri Bono,
puheenjohtaja

Professori Johanna Ivaska,
varapuheenjohtaja

Professori Anniina Färkkilä

DI Saara Hassinen

FM Matthew Iles

Professori Kai Kaarniranta

Professori Olli Kallioniemi

Professori Teemu Malmi

Professori Niku Oksala

Professori Hanna Renvall

Professori Juha Sinisalo

Professori Simo Särkkä

Asiamies FT Markku Lämsä

